

NEMZETI ADÓ- ÉS VÁMHIVATAL
Somogy Megyei Adóigazgatósága
Igazgató

Önkormányzatok Jegyzői
Részére

Tárgy: tájékoztatás

Tisztelt Jegyző Asszony/Úr!

Az adófolyószámla kivonatok kiküldését követően a Somogy megyei Adóigazgatósághoz érkezett észrevételek hatására kérjük szíves közreműködését az alábbi tájékoztatásnak – mely kiemelten a szociálisan rászorult magánszemélyek egészségügyi szolgáltatási járulékfizetési és bejelentési kötelezettségével kapcsolatosan került összeállításra – a szükséges körben és mértékben való megismertetésében:

A társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (továbbiakban Tbj.) 39. § (2) bekezdése értelmében 2012. január 1-től havonta 6.390,- Ft (napi 213 forint) összegű egészségügyi szolgáltatási járulék fizetésére kötelezett minden olyan belföldi személy, aki a Tbj. szerint nem minősül biztosítottnak és egészségügyi szolgáltatásra egyéb címen (ugyanezen törvény 16. § (1) bekezdésének a)-p) és s)-t) pontjaiban tételesen felsoroltak, illetve a 13. §-a szerint) sem jogosult.

Előbb leírtakból következésképpen szükséges a *biztosított személyek* körét is meghatározni, melyhez a Tbj. 5. § ismerete szükséges. A biztosítottak körébe (akik – ha törvény eltérően nem rendelkezik – a társadalombiztosítás valamennyi ellátására jogosultságot szerezhetnek) tartoznak többek között például az álláskeresői járadékban, keresetpótló juttatásban, vállalkozói járadékban, munkanélküli járadékban, álláskeresőt ösztönző juttatásban, nyugdíj előtti álláskeresői segélyben részesülő személyek az ellátásuk alapján az ellátásuk folyósításának időtartama alatt.

A példálózó jelleggel felsorolt un. álláskeresői támogatásban részesülő személyek biztosításának specialitását az adja, hogy a társadalombiztosítás pénzbeli ellátásaira nem jogosultak (ellátásukból pénzbeli egészségbiztosítási járulék nem kerül levonásra).

Szükséges továbbá ismerni, hogy kik azok a személyek, akik az *egészségügyi szolgáltatásokra* – a biztosítottakon és a Tbj. 13. § szerint az uniós rendeletek, illetve nemzetközi egyezmények alapján jogosultakon kívül - külön járulékfizetés nélkül *egyéb címen jogosultak*. Ide tartoznak többek között:

- az aktív korúak ellátására való jogosultság keretében megállapított pénzbeli ellátásban,
- időskorúak járadékában,
- ápolási díjban,
- gyermeknevelési támogatásban részesülők,
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 54. §-a alapján szociálisan rászorulóknak,
- nevelőszülői tevékenységet folytatók, ha az e tevékenységükből származó tárgyhavi járulékalapot képező jövedelmük nem éri el a minimálbér 30 százalékát, naptári napokra annak 30-ad részét.

A szintén csak példálózó jelleggel felsorolt személyek – akik után a központi költségvetés fizet egészségügyi szolgáltatási járulékot – egészségügyi szolgáltatásra jogosultságának további feltétele az, hogy belföldinek minősüljenek. Az pedig, hogy kik a belföldi személyek a Tbj. a 4. § u) pontjában határozza meg.

Azok a személyek tehát, akik nem biztosítottak és egészségügyi szolgáltatásra egyéb címen sem jogosultak, kötelezettek a fentiekben meghatározott járulék fizetésére, mellyel kapcsolatban az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban Art.) 20. § (6) bekezdése szerint bejelentési kötelezettségük van.

A hatályos törvények alapján keletkezett egészségügyi szolgáltatási járulék fizetési kötelezettséget és annak megszűnését pedig törvényben meghatározott határidőn - 15 napon – belül kell bejelenteni az állami adóhatóságnak. A bejelentések – melyek az Art. 145. § (1) bekezdés f) pontja szerint végrehajtható okiratnak minősülnek - alapján írja elő az adóhatóság az adóévre vonatkozó havi járulékfizetési kötelezettséget az adószámlán és tartja nyilván a teljesített befizetéseket.

A járulékfizetési kötelezettség alá történő bejelentkezés és a járulékfizetés hiánya esetén a magánszemélyek az egészségügyi ellátás igénybevétele során szembesülhetnek azzal, hogy „piros lámpások”, azaz nem rendezett az egészségügyi ellátásra való jogosultságuk.

A járulékfizetési kötelezettség alól történő kijelentkezés elmulasztása esetén pedig azzal szembesülnek a magánszemélyek – jellemzően az Art. 43. § (8) bekezdésében meghatározott folyószámla egyenlegközlők és késedelmi pótlék értesítések kiküldését követően – hogy a havi automatikus járulék előírás következtében járulék és késedelmi pótléktartozásuk halmozódott fel.

A folyószámla kivonatok hatására egyeztetésre jelentkező ügyfelek között gyakoriak azok a szociálisan rászorult magánszemélyek, akik az önkormányzat jegyzője által kiállított hatósági bizonyítvánnyal rendelkeznek. Elmondásuk szerint a hatósági bizonyítvány átvételekor azt a tájékoztatást kapták, hogy nincs további teendőjük, ezért fel sem merült bennük, hogy a korábbi járulékfizetési kötelezettség alól ki kell jelentkezniük az állami adóhatóságnál.

Sokszor felmerül a kérdés részükről, hogy „miért nem adják át a hivatalok egymásnak adataikat”? Miután azonban a jelenleg hatályos törvények közül a Tbj. a 44/A § (2) bekezdésében foglaltak szerint az önkormányzatok jegyzőjének bejelentési kötelezettsége azokról a személyekről, akinek a szociális rászorultságát a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 54.§-a szerint állapította meg, csak az egészségbiztosítási szerv felé van, (az állami adóhatósághoz pedig nem jutnak el ezek az információk hivatalból) egyelőre szükséges a magánszemélyek járulékfizetés alóli kijelentkezése az említett esetben.

Abban az esetben mentesül csak a magánszemély a fizetési kötelezettség megszűnésének bejelentése alól- az Art. 20. § (7) bekezdése értelmében – ha e fizetési kötelezettség biztosítással járó olyan jogviszony létesítése miatt szűnik meg, amelyet az állami adóhatósághoz a munkáltató foglalkoztató, illetve egyéni vállalkozás létesítéséről az önfoglalkoztató egyéni vállalkozó - az Art. 16. § (4) bekezdésében foglaltaknak megfelelően – bejelentett.

Fontosnak tartanánk a szociálisan rászorult magánszemélyek figyelmét felhívni arra is, hogy hatósági bizonyítványuk egy éves érvényességi idejének lejártát követően – amennyiben nem kerül részükre a szociális rászorultság ténye ismét megállapításra, illetve továbbra sem válnak jogosulttá sem biztosítottként sem egyéb címen az egészségügyi szolgáltatásokra - ismét be kell jelentkezniük a járulékfizetés alá.

A járulékfizetési kötelezettséggel kapcsolatos be- és kijelentkezés az erre rendszeresített 12T1011 számú „Adat- és változásbejelentő lap egészségügyi szolgáltatási járulék fizetésére kötelezettek részére „elnevezésű nyomtatvány felhasználásával teljesíthető. A nyomtatvány a Nemzeti Adó- és Vámhivatal www.nav.gov.hu internetes honlapjáról „Letöltések> Nyomtatványkitöltő programok> Adatbejelentők, adatmódosítók” elérési útvonalról tölthető le, illetve nyomtatható ki.

Internet hozzáférés hiányában az adóhatóság a magánszemélyek személyes eljárása során rendelkezésre bocsátja a nyomtatványt és segítséget nyújt annak kitöltésében. Az adatlap papír alapon 2 példányban, vagy elektronikus úton is benyújtható. Papíralapon történő benyújtás esetén személyesen, postai úton vagy meghatalmazott útján is történhet a beadás.

A fizetési kötelezettség megszűnésének adatlapon történő bejelentésekor csatolni kell azt az igazolást (pl. az önkormányzat jegyzője által kiállított hatósági bizonyítvány másolatát), mely tanúsítja az egyéb jogcímen fennálló jogosultságot az egészségügyi szolgáltatásokra. Csak az igazolás bemutatása, fénymásolatban való beküldése tehát nem elegendő a járulékfizetés alóli kijelentkezéshez. Mindenképpen ki kell tölteni és be kell nyújtani az adat- és változásbejelentő lapot, melynek mellékletét képezik az igazolások. Megszűnés bejelentése esetén a járulékfizetési kötelezettség vége időpontját követő naptól szünteti meg az adóhatóság a járulék előírását.

A magánszemélyeknek a törvényben meghatározott bejelentési, változásbejelentési kötelezettségeik határidőre történő teljesítéséhez érdekük fűződik, mivel a bejelentési kötelezettségek pontos teljesítésének elmulasztását az Art. 172. §-ában meghatározott mulasztási bírság terheli.

A benyújtott adatlapon megjelölt járulékfizetési kötelezettség kezdetének időpontjától pedig havonta, a tárgyhónapot követő hónap 12-ig (munkaszüneti nap esetén az azt követő első munkanapon) teljesítendő a fizetési kötelezettség (a magánszemély által benyújtott adatlapon található adatokkal megszemélyesített és az adóhatóság által postai úton megküldött készpénz-átutalási megbízás – csekk - felhasználásával, vagy átutalással a Magyar Államkincstárnál vezetett Egészségbiztosítási Alapot megillető bevételek beszedési számlára, melynek száma: 10032000-06056229.) A késedelmes befizetés szankciója pedig az Art. 165. § (1)-(2) bekezdésében meghatározott késedelmi pótlék.

Az adózók jogkövető magatartásának elősegítése érdekében szíves közreműködését a fentiekben leírtak megismertetésében köszönjük.

Kaposvár, 2012-09-19

Koltainé Magyar Zsuzsanna